

נושא השבוע

תפילות חגי תשרי

א. סליחות

אומרים סליחות בחודש אלול ובעשרת ימי תשובה. פותחים את סדר הסליחות ב"אשרי יושבי ביתך" ... וקדיש.

עקר הסליחות הם י"ג מדות של רחמים והודוי שאומרים בסוף הסליחות. (שבו החוטא מפרט את חטאיו). לכל עדה יש פיוטים שמוסיפים לעקר הסליחות (לייג מדות של רחמים ולודוי).

מדות הרחמים של הקדוש ברוך הוא מפרטות בפסוקים: "...ה' ה' א-ל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחסאה ונקה..." (שמות ל"ד: ו-ז). ה' למד את משה שכאשר בני ישראל חוטאים עליהם לומר את מדות הרחמים.

סדר סליחות דומה לסדר התפילה. אשרי, קדיש, סליחות, נפילת אפיים (דומה לתפילת מנחה – הסליחות מקבילות לשמונה עשרה). מסיבה זו אומרים קדיש שלם בסוף הסליחות.

ב. מלכויות זכרונות ושופרות של תפילת מוסף בראש השנה

בתפילת מוסף של ראש השנה מברכים תשע ברכות (בתפילות מוסף של שבת וחסים מברכים שבע ברכות).

מתפללים את שלש הברכות הראשונות ושלש הברכות האחרונות של התפילה עם ההוספות לעשרת ימי תשובה ולראש השנה. אחרי שלש הברכות הראשונות של העמידה אומרים שלש ברכות מיוחדות: (א) מלכויות, (ב) זכרונות, (ג) שופרות.

- ב"מלכויות" אנחנו ממליכים את הקדוש ברוך הוא עלינו.
- ב"זכרונות" אנחנו מזכירים שה' זוכר כל מעשי אדם ואת עם ישראל לטובה.
- ב"שופרות" אנחנו מזכירים את הישועות שה' עשה לנו ונעשה לנו בעתיד בפסוקים שמזכרת בהם תקיעת שופר.

בכל אחת מהברכות האלו אומרים עשרה פסוקים ותפלות הקשורים לנושא הברכה.

באמת היו צריכות להיות 10 ברכות, כי בכל שבת וחג יש 7 ברכות כולל ברכת "קדושת היום" ואילו במוסף של ראש השנה מוסיפים עוד 3 ברכות: מלכויות, זכרונות ושופרות. אלא שאנחנו משלבים את קדושת היום בתוך ברכת המלכויות.

ג. מספר ושמות התפילות ביום הכיפורים

ביום רגיל אנו מתפללים שלוש תפילות: ערבית, שחרית ומנחה.

בימים שיש בהם מוסף אנו מתפללים ארבע תפילות. ערבית, שחרית, מוסף ומנחה.

ביום הכיפורים אנו מתפללים חמש תפילות. ערבית, שחרית, מוסף, מנחה ונעילה.

התפילה החמישית היא תפילת נעילה, ומתפללים אותה בשעה שהשמש כבר נוטה לשקע בסוף יום הכיפורים. בשעה זו אנו מתפללים שכל תפלותינו יתקבלו, ושה' יחתם את דינינו לטובה.